

MKA, gebeten op vooruitgang en verdere ontwikkeling

dr. Barbara Veys en dr. Nathalie Neyt // dienst Mond-, kaak- en aangezichtchirurgie, campus Sint-Jan, campus SFX & AZ Sint-Lucas Brugge

Na bijna een halve eeuw is de dienst Mond-, kaak- en aangezichtchirurgie op campus Sint-Jan uitgebreid tot een team van elf stafleden. Ze werken in hechte samenwerking en putten uit elkaars expertise om een sterk gesubspecialiseerd aanbod te verzorgen.

HOGE STANDAARD

Na zijn specialisatie tot kaakchirurg in Groningen vestigde dr. Luc Neyt zich in 1972 in Brugge. De oprichting van een stagecentrum tandheelkunde van de KU Leuven gaf in 1976 een extra impuls aan zijn discipline en in 1979 kreeg hij versterking van prof. dr. Calix De Clercq. De dienst bleef verder uitbreiden tot een gerenommeerde dienst die de volledige scope van de mond-, kaak- en aangezichtchirurgie (MKA) kan aanbieden. Vandaag telt de dienst MKA elf stafleden. Tien van hen zijn actief in het ziekenhuis, prof. dr. De Clercq schroefde zijn chirurgische activiteiten inmiddels terug. Begin juli 2021 vervoegden twee

gewaardeerde collega's het team na samensmelting met de dienst MKA van het AZ Sint-Lucas Brugge.

De dienst MKA op campus Sint-Jan geldt als een verwijz- en referentiecentrum en biedt elke pathologie en subspecialisatie binnen het vakgebied aan. Dat de chirurgen de lat daarin hoog leggen, leidt regelmatig tot nationale en internationale voordrachten en trainingen in of vanuit het ziekenhuis. De stafleden kunnen ook op een studietoelating rekenen om deelname aan internationale studies te begeleiden en zelf nationale en internationale studies op te zetten volgens de steeds strenger wordende regels. Er is wereldwijde interesse voor de internationale fellowships op de dienst en elk jaar krijgen een viertal assistenten er hun opleiding tot MKA-chirurg.

BREED CHIRURGISCH AANBOD

Nagenoeg alle stafleden zijn fellow van de European Board of Cranio-Maxillo-Facial Surgery. Elk van hen beheerst en beoefent de basistechnieken en -ingrepen binnen

de orale chirurgie, zoals verwijdering van tanden en wijsheidstanden, preprothetische ingrepen en implantologie, orale chirurgie en pathologie, speekselklierpathologie of resectie van kleine tumoren in de mond. De chirurgen kunnen op veel verwijzingen rekenen voor dentoalveolaire chirurgie onder intraveneuze sedatie. Deze techniek biedt de patiënt de mogelijkheid om tijdens de ingreep als het ware in een roes te verkeren en de ingreep niet echt bewust mee te maken. Het vermijdt een algemene narcose met intubatie en vergt maar een kort verblijf in het ziekenhuis. De ingreep gebeurt in samenwerking met de dienst Anesthesie om een vlot en veilig verloop te verzekeren. Elk staflid spitst zich in het bijzonder ook nog eens op een bepaalde subdiscipline toe, met bijhorend engagement in een werkgroep of vereniging die hierrond opgezet is.

SPEERPUNTDISCIPLINES

Orthognatische chirurgie

Zeker voor orthognatische chirurgie wist de dienst een stevige reputatie op te bouwen, zowel in de medische wereld als bij

◀ *De dienst MKA op campus Sint-Jan geldt als een verwijfs- en referentiecentrum. Deze biedt elke pathologie en subspecialisatie binnen het vakgebied aan.*

patiënten, die van veraf de weg naar campus Sint-Jan vinden. In het kader van een zo minimaal invasief mogelijke benadering legt een van de stafleden zich toe op de ontwikkeling van nieuwe instrumenten en 3D-planningssoftware. Deze ontwikkelingen leverden de dienst wereldwijde faam op. De fijnere instrumenten laten een beperkte incisie toe en zijn vriendelijker voor de weke delen, waardoor de patiënt minder pijn en zwelling ervaart na de ingreep. Ze bevorderen bovendien een kortere operatietijd. Aan de orthognatische ingrepen gaat steeds een meticuleuze voorbereiding vooraf aan de hand van een 3D-planning. De ontwikkelingen hierin staan niet stil en worden steeds verder verfijnd. Een goede planning van de ingrepen met behulp van de 3D-geprinte hulpstukken op maat laat toe de chirurgische uitdagingen vooraf perfect in kaart te brengen en de tijdspanne voor de eigenlijke ingreep zo kort mogelijk te houden. De diverse masterclasscursussen die een van de stafleden zes keer per jaar organiseert op campus Sint-Jan en verschillende andere locaties wereldwijd zorgen voor continue internationale belangstelling. Elk jaar opnieuw leiden ze tot vele bezoeken aan de dienst door internationale fellows. Net als de jaarlijkse cursus over orthognatische chirurgie, in het Europese tijdschrift *Maxillofaciale Chirurgie* gekend als de 'Lobster Course' omdat deze vierdaagse cursus naar een 16 jaar oude traditie afgesloten wordt met een gezamenlijke kreeftmaaltijd.

▲ *Op het vlak van oncologische activiteiten tonen de MKA-chirurgen zich zeer sterk in reconstructie na resectie, een ingreep die het mutilerende effect van de resectie beperkt door een onmiddellijke reconstructie van het defect met een wekedelen- of botlap.*

Preprothetiek en implantologie

De dienst richt een specifiek spreekuur in voor preprothetiek. Het gaat om chirurgische ingrepen ter voorbereiding op de plaatsing van tandimplantaten bij mensen met te smalle atrofische kaakwallen. Verbreding gebeurt aan de hand van botgreffes, doorgaans uit de buitenste laag van het schedeldak genomen in plaats van uit de heupkam zoals vroeger, vanwege de betere botkwaliteit én lagere morbiditeit. Ook hiervoor komen tal van verwijzingen van over het hele land. In samenwerking met de tandheelkundige afdeling en prof. Lieven Barbier in het bijzonder, werd het prothetisch herstel verder op punt gesteld. Bij toepassing van het onmiddellijk

belastingsprotocol (van vast naar vast) plaatst de chirurg in de botgreffes meteen voorlopige implantaten. De dag na de ingreep worden er vaste tanden onder de vorm van een kunststofbrug gefixeerd op deze tijdelijke implantaten, zodat de patiënt geen edentate periode hoeft te vrezen. Ook over dit onderwerp worden regelmatig cursussen en voordrachten georganiseerd.

Agenesie

Samen met de afdeling tandheelkunde is er een gezamenlijk spreekuur voor agenesie, voor de behandeling van ontbrekende definitieve tandelementen. Patiënten met meervoudige agenesieën hebben vaak een parcours van meerdere jaren voor de boeg. De chirurgen moeten hiervoor een gedetailleerd behandelplan uitstippelen waarin correcte timing een cruciale rol speelt. Ook de orthodontist vervult hierin een sleutelfunctie.

Congenitale afwijkingen

Twee keer per maand, op woensdagnamiddag, organiseert de dienst MKA samen met een multidisciplinair team van logopedist, orthodontist en NKO-arts ook een gezamenlijk spreekuur voor congenitale en craniofaciale afwijkingen. Wat betreft schisis en craniofaciale afwijkingen

◀ *In geval van reconstructie van het bot van het aangezicht en de kaakbeenderen bereiden de chirurgen de ingreep tot in detail in 3D voor.*

▲ Vandaag telt de dienst MKA tien actieve stafleden, v.l.n.r.: dr. Tom De Backer, dr. Joke De Ceulaer, dr. Karen Supply, dr. Philippe Lamoral, dr. Johan Abeloos, dr. Francis De Ketelaere, dr. Gwen Swennen, dr. Krisztian Nagy, dr. Nathalie Neyt en dr. Barbara Veys.

Arts-specialist	(Sub)specialiteiten
dr. Johan Abeloos	Preprothetische reconstructies Agenesie-spreekuur Hoofd-halstumoren Orthognatische chirurgie
dr. Tom De Backer	Preprothetische reconstructies Zygoma-implantaten Esthetische chirurgie Orthognatische chirurgie Hoofd-halstumoren
dr. Joke De Ceulaer	Hoofd-halstumoren: secretaris van de Vlaamse Werkgroep Hoofd Hals Tumoren vzw O-bridge
dr. Francis De Ketelaere	Medicolegale expertise All-on-4 implantologie
dr. Philippe Lamoral	Hoofd-halstumoren – Huidtumoren Preprothetische reconstructies Schedelbasischirurgie Orthognatische chirurgie
dr. Krisztian Nagy	Schisispathologie: bouwde dit uit als zijn kernactiviteit aan het schisiscentrum in de Semmelweis universiteit in Boedapest, Hongarije
dr. Nathalie Neyt	OSAS – MRA: zetelt in de Interdisciplinary Belgian Dental & Surgery Sleep Medicine Academy (iBEDSSMA) Preprothetische reconstructies Orthognatische chirurgie
dr. Karen Supply	Preprothetische reconstructies Esthetische chirurgie Hoofd-halstumoren Orthognatische chirurgie
prof. dr. Gwen Swennen	Orthognatische chirurgie Esthetische aangezichtchirurgie Congenitale chirurgie Ontwikkeling 3D virtuele software en minimaal invasieve concepten voor orthognatische chirurgie
dr. Barbara Veys	Kaakgewrichtchirurgie Orthognatische chirurgie Preprothetische reconstructies Zygoma-implantaten

heeft de dienst alle expertise in huis. Indien het een craniosynostoseproblematiek betreft, vervoegt neurochirurg dr. Nikolaas Vantomme samen met zijn collega's het team.

Hoofd-Hals Tumoren

Op het vlak van oncologische activiteiten tonen de MKA-chirurgen zich zeer sterk in reconstructie na resectie. Het gaat om een ingreep die het mutilerende effect van de resectie beperkt door een onmiddellijke reconstructie van het defect met een wekedelen- of botlap. Om de operatietijd zo kort mogelijk te houden, wordt deze ingreep meestal in twee teams uitgevoerd. In geval van reconstructie van het bot van het aangezicht en de kaakbeenderen bereiden de chirurgen de ingreep tot in detail in 3D voor. Waar mogelijk probeert de chirurg ook al onmiddellijk de implantaten te plaatsen. Het streefdoel: de esthetische en functionele impact van de oncologische ingreep minimaliseren. Specifiek hiervoor ontwikkelde het team een betaalbare brugconstructie op implantaten: de O-bridge. De patiënten krijgen een sterk multidisciplinair team achter zich en kunnen rekenen op intensieve begeleiding en opvolging door een uitgebreid paramedisch team. Voor deze subspecialisatie is er bovendien een hechte samenwerking met dr. Christophe Spaas van het AZ Zeno Knokke-Heist. Hij is ook consulent voor het oncologisch spreekuur.

OSAS (obstructief slaapapneusyndroom)

In samenwerking met dr. Tom Vauterin en de NKO-artsen engageert de dienst zich

ook in een gemeenschappelijke consultatie voor het obstructief slaapapneusyndroom (OSAS). Deze kadert binnen de bredere multidisciplinaire samenwerking met de diensten Neurologie en Longziekten in de slaapkliniek. De dienst MKA staat in voor de plaatsing van mandibulaire repositie-apparaten (MRA) en indien nodig voor de uitvoering van een chirurgische kaakcorrectie ter verbreding van de luchtweg.

Kaakgewrichtchirurgie

De behandeling van kaakgewricht-pathologie gebeurt eveneens in multidisciplinair overleg, met tandarts Anouk Asscherickx. De tandartsen nemen de conservatieve benadering voor hun rekening. De MKA-chirurg buigt zich over de chirurgische vraagstukken en legt zich daarbij toe op de artroscopie, open gewrichtchirurgie en de plaatsing van kaakgewrichtsprothesen.

Plastische aangezichtchirurgie

Sinds jaren staat de dienst in hoog aanzien voor esthetische chirurgie van het aangezicht, waarop een van de stafleden zich heeft toegelegd. Jaarlijks komen dan ook vele internationale fellows hiervoor in het bijzonder op bezoek.

Decompressiechirurgie

Rond orbitachirurgie, met name decompressie-ingrepen, is een goede samenwerking uitgebouwd met oftalmoloog dr. Sylvie Vandelanotte.

TRAUMA

Bij fracturen van het middengezicht of de oogkas gebruiken de MKA-chirurgen een CBCT-scan en geavanceerde technologie om de niet-aangetaste kant van het gelaat te spiegelen met de aangetaste zijde. Zo kunnen ze deze ingrepen in detail voorbereiden in 3D en inschatten welk reconstructieplaatje vereist zal zijn. Tijdens de ingreep hanteren ze dezelfde navigatie om te controleren of de repositie van verplaatste fractuurdelen in de correcte en natuurlijke positie gebeurt.

STAGECENTRUM TANDHEELKUNDE

De dienst MKA huisvest nog steeds een stagecentrum tandheelkunde van de KU Leuven, waar ook dertien stafleden aan verbonden zijn. Nagenoeg elke Leuvense tandartsstudent draait er minimum zes weken mee onder supervisie. Deze link maakt dat MKA-chirurgen en tandartsen in een waardevolle wisselwerking op snel, rechtstreeks en wederzijds advies kunnen rekenen. Verwijzende tandartsen kunnen erop vertrouwen dat de stafleden van de afdeling Tandheelkunde zich tot tweedelijnszorg beperken en dat ze patiënten na de vereiste supplementaire zorgverstrekking terug verwijzen. Voor eventueel telefonisch tweedelijnsadvies staan ze eveneens paraat.

UITBREIDING ACTIVITEITEN

Sinds september 2020 zijn de MKA-activiteiten uitgebreid naar campus SFX. Het is de bedoeling om er alle poliklinische zorgverlening in parallel aan te bieden met campus Sint-Jan. De artsen hebben op campus SFX drie zalen ter beschikking. Twee MKA-chirurgen kunnen er dus simultaan aan het werk, terwijl de volgende patiënt al wordt voorbereid in de derde zaal. Voor ingrepen onder sedatie is er een ontwaakruimte met vier bedposities, uitgerust met de nodige

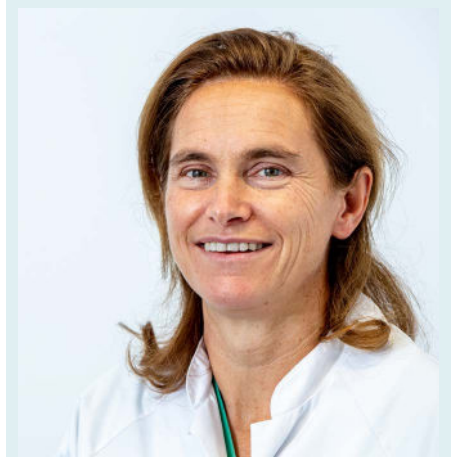
monitoringvoorzieningen. Dat biedt het recent uitgebreide team van MKA-chirurgen de nodige ruimte om hun activiteiten verder uit te bouwen en te verfijnen.

AUTEURS

dr. Barbara Veys

*dienst Mond-, kaak- en aangezichtchirurgie
campus Sint-Jan, campus SFX &
AZ Sint-Lucas Brugge*

dr. Nathalie Neyt

*dienst Mond-, kaak- en aangezichtchirurgie
campus Sint-Jan, campus SFX &
AZ Sint-Lucas Brugge*

◀ Sinds september 2020 zijn de MKA-activiteiten uitgebreid naar campus SFX met de bedoeling om er alle poliklinische zorgverlening in parallel aan te bieden met campus Sint-Jan.

Meer info beschikbaar in de azlink-app

